

TROMS FYLKESKOMMUNE
Kulturetaten

Kultur- og kirkedepartementet
Postboks 8030 Dep

0030 OSLO

Deres ref.	Saknr.	Telefaks	Dato
	04/1575-11	77 78 80 01	21.03.2006
Vår ref.	Arkiv	Tlf. dir.innvalg	Saksbehandler
7563/06	C34	77 78 82 06	Eirin Gjelsås
<i>Oppgis ved alle henv.</i>	SAKSARKIV		

INNSPILL TIL NY NORSK FILMPOLITIKK

Fylkesrådet i Troms har i møte 21. mars 2006 vedtatt vedlagt innspill til ny norsk filmpolitikk.

Troms fylkeskommune henviser i tillegg til innspill fra Tvibit, Tromsø Internasjonale Filmfestival og Film Camp as.

Med vennlig hilsen

Nina Chr. Badendyck
fylkeskultursjef

Ellen Østgård
ass. fylkeskultursjef

EN HELHETLIG FILMSATSING I TROMS

Fylkesrådet i Troms vil presentere en helhetlig regional filmsatsing i sitt innspill til utviklingen av ny norsk filmpolitikk.

En helhetlig regional filmsatsing innbefatter flere aspekt. Satsingen kan illustreres som byggverket *Filmhuset*ⁱ. *Filmhuset* skisserer hvordan Troms fylkeskommune jobber med en helhetlig tenkning som innbefatter kulturpolitikk, næringspolitikk, regionalpolitikk, samt forskning og utdanningspolitikk. Videre ivaretar det ulike nivå innenfor formidling, profesjonsutdanning og yrke. Tanken bak *Filmhuset* er også å illustrere hvordan film kan brukes som mål i et livsløpsperspektiv og mulig karriereløp.

4. etasje	Næringsvirksomhet, kommersiell film -og TV produksjoner; <i>Produksjonsmidler(fond- nasjonale, regionale og risikovillig kapital), produksjonsted, Filmkommisjon</i>
3. etasje	Talentutvikling, kompetansebygging og produksjonsmidler: <i>Filmsenter, filmfestival</i>
2. etasje	Utdanningstilbud på universitet-/høgskolenivå <i>Universitet/høgskole/Den norske filmskolen</i>
1. etasje	Fritid; tiltak som stimulerer til egenaktivitet og utvikling av egne uttrykksformer <i>Medietilbud videregående skole, regionalt kompetansesenter/ medieverksted, Den kulturelle skolesekken, Ungdommens kulturmønstring</i>

Alle etasjene vil føre til positive ringvirkninger for kulturlivet, institusjonene og næringslivet. Dette er m.a.o. en ønsket satsing og det er forventet at det skal være mulig å bruke de statlige virkemidlene til det beste for regionens visjoner og vilje.

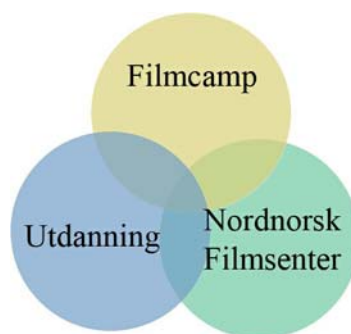
Film og filmrelatert virksomhet er under sterk utvikling. Det er et mål å skape et grunnlag for et bredt, sterkt og kvalitativt godt filmmiljø som kan skape kvalitetsfilmer. I Troms er det et aktivt filmmiljø med et stort tilfang av unge filmskapere. For å oppnå en slagkraftig filmsatsing som utnytter det potensialet som ligger i utviklingen av en sterk filmindustri, må man tenke regionalt. Dette vil sikre at filmbransjen har et godt apparat til å ta vare på og utnytte kompetansen og talentene som utvikles. Fylkesrådet ser at det er viktig å ta utviklingen på alvor og gi filmbegeistret ungdom muligheten til å utvikle og utdanne seg i landsdelenⁱⁱ.

Filmsenter/ FilmCamp

Det er viktig å understreke at den regionale filmsatsingen på henholdsvis filmsenter, FilmCamp, utdanning og økonomiske virkemidler er elementer som samlet utgjør en bevisst og helhetlig filmsatsing.

ⁱ Jf Innspill til evaluering av filmområdet fra Sør-Trøndelag, Oppland og Troms fylkeskommuner.

ⁱⁱ Jf Troms fylkeskommune sin Fylkestingsmelding 2005:2 *Det muliges kunst*.

I Troms fylkeskommune sin filmsatsing ser vi på sammenhengen mellom aktiviteten på NNFS, FilmCamp og utdanning. Det er viktig å understreke at den regionale filmsatsingen på henholdsvis filmsenter, infrastrukturtiltak/ fasiliteter/ produksjonssted(FilmCamp), fond og salg av location må sees i forhold til å komplettere en bevisst og helhetlig filmsatsing.

Nordnorsk Filmsenter(NNFS) ble opprettet 1979 i Honningsvåg og er knutepunktinstitusjon for film i landsdelen med fordeling av statlige produksjonsmidler til kort- og dokumentarfilm som sin hovedoppgave. De skal også ivareta arbeidet med utvikling av samisk film. NNFS har i dag et gjestekontor på Verdensteateret i Tromsø, noe som gir nærhet til produksjonsmiljøer og filmkompetanse. Dette fortrinn utnyttes ikke godt nok i dag.

Troms fylkeskommuner bevilger til kr. 349 000 til drift av selskapet gjennom den Den nordnorske kulturavtalen. Kultur- og kirke departementet bevilger kr. 2 271 000, dette utgjør 70% av virksomhetens samlede driftsbudsjett. I tillegg bevilger Kultur- og kirke departementet kr. 3 268 000 til produksjon og utvikling av kort- og dokumentarfilm.

Strategidokumentet Det Visuelle Nord er et initiativ fra NNFS og vil bli sendt på høring. Dokumentet tar utgangspunkt i filmaktiviteten i Norbotten Län som Troms fylkeskommune presenterte på sin filmpolitiske konferanse i 2005 *Filmindustri på Nordkalotten*.

FilmCamp - regionalt ressurs-og infrastrukturenter.

FilmCamp er en viktig del av en kulturell infrastruktur for å realisere en regional filmsatsing. Troms fylkeskommuneⁱⁱⁱ har kjøpt 34 % av aksjene i FilmCamp as. I tillegg har seks kommuner gått inn på eiersiden. FilmCamp inviterer nå spesielt næringslivet inn på eiersiden. Det er bevilget RDA-midler, i alt 15 millioner, til filmproduksjon. Det er videre bevilget ca. 2 millioner av nærings- og omstillingsmidler til utvikling av FilmCamp. Virksomheten ved FilmCamp har et regionalt perspektiv.

Fylkeskommunens eierskap er av strategisk art og fra fylkeskommunens side vurderes denne investeringen som viktig i et infrastrukturperspektiv, herunder kompetanse, utdanning, kultur og regional næringsutvikling.

Fylkesrådet vurderer det slik at en eierandel på 34% er mest hensiktsmessige i forhold til de målsetninger som fylkeskommunen har i denne satsning som regional utviklingsaktør. Dette åpner også for at andre eiere kan komme inn og bidra med kompetanse, kapital og markedsmuligheter som er til fordel for selskapet.

ⁱⁱⁱ Vedtak i Fylkestinget 14.02.06

Skal vi bygge en kompetanse i produksjonsmiljøene i Nord-Norge må vi ha kontinuerlig filmproduksjon på alle nivåer, slik at vi bygger, utvikler og bevarer filmproduksjonskompetanse i landsdelen innen alle de fagområdene som filmproduksjon består av.

FilmCamp er allerede involvert i flere konkrete film- og TV-produksjoner som planlegges innspilt på location i regionen. Samlet produksjonsbudsjett for disse prosjektene er opp imot 450 – 500 mill.kr. Normalt vil dette utløse et forbruk lokalt/regionalt på 30 prosent, altså et sted rundt 150 mill.kr (om man gjør et nøkternt estimat).

Produksjonen ”Credo”^{iv} og ”Kautokeino-opprøret”^v har fungert som en meget effektiv markedsføring av FilmCamp, både innad i den regionale og nasjonale bransjen, men også utad som ”bevis” på behovet for – og etterspørselen etter – et regionalt fonds- og infrastrukturtilbud som FilmCamp.

Filmkommisjon

Fylkesrådet i Troms vil bidra til å etablere en filmkommisjon i landsdelen.

Ved å etablere en filmkommisjon som arbeider for å markedsføre regionen som innspillingssted overfor aktuelle internasjonale filmselskap og filmprodusenter, samtidig som en kan tilby toppfinansiering/co-produksjon til innspillingene, blir regionene svært attraktive for større norske og utenlandske filminnspillinger

Regionen oppnår:

- Vi tiltrekker oss utenlandske produksjoner som har med seg hoveddelen av finansieringen fra utlandet og legger igjen 30% av sitt budsjett i regionen.
- Vi styrker kompetansen i det profesjonelle filmmiljøet i landsdelen.
- Vi genererer virksomhet i regionalt kulturliv og næringsliv (hoteller, overnatting, bespisning, transport, håndverksnæringer osv).
- Vi markedsfører landsdelen.

En sterk helhetlig filmsatsing med filmkommisjon og et regionalt filmfond vil kunne gi utallige nye filmrelaterte arbeidsplasser i Nord-Norge. Vi ser alt i dag resultater av denne sammenhengen med kommisjon, location og virkemidler med aktiviteten på FilmCamp.

Produksjonsmidler - fond

Fylkesrådet i Troms vil søke å sikre at den regionale filmsatsingen på spillefilm og TV-produksjon, som foregår på FilmCamp, fortsetter også etter at RDA-midlene faller bort. Etablering av et fond forutsetter at regionen er villig å satse offentlige midler. I tillegg kan andre regioner vise til gode muligheter for private investeringer i form av risikovillig kapital. Et filmfond forventes umiddelbart å kunne gi positive effekter i regionen

^{iv} Kortfilmen ”Credo” med filmprodusenten Filmfalken AS var den første produksjonen som benyttet FilmCamp. FilmCamp bisto produsenten med administrativ og praktisk tilrettelegging, samt opphold på Holmen leir under innspilling. Filmen hadde premiere under filmfestivalen i Tromsø i januar 2006 og vant prisen ”Tromsøpalmen”. Finansier med støtte fra Nordnorsk Filmsenter, Norsk Filmfond og NORAD.

^v Filminnspillingen er startet på FilmCamp. Budsjettet til ”Kautokeino-opprøret” er noe over 50 mill.kr. Finansieringen er både fra nasjonale, nordiske og internasjonale kilder; fond, investorer, forhandsalg, distribusjonsavtaler, etc.

I tillegg til direkte næringsøkonomiske konsekvenser vil en større filmproduksjon kunne gi viktig kompetanseheving for filmbransjen. Dette kan sikres ved å sette krav til bruk av regionale ressurser ved tildeling av fondsmidler. Mer generelt vil mulighetene for større filmproduksjoner også gjøre det mer attraktivt for filmarbeidere å bo og produsere film i regionen. Det vil igjen gi bedre grunnlag for mer kommersiell drift av større produksjonsselskap i regionen, og dermed mer profesjonelle enheter. Slik vil det også bli mer attraktivt for utflyttede produksjonsselskap å komme tilbake til regionen.

For å oppnå en slagkraftig filmsatsing som utnytter det potensialet som ligger i utviklingen av en sterk nordnorsk audiovisuell industri, må man tenke regionalt. Fylkesrådene for kultur i Nordland, Troms og Finnmark har tidligere tatt politisk initiativ til å opprette et regionalt filmfond for toppfinansiering av filmer som spilles inn i landsdelen.

Det er behov for regionale filmfond med statlig støtte. Virkemidlene i regionen kommer i dag fra nærings- og regional utviklingsmidler. Det statlige midlene bør i tillegg finansieres med andre midler enn de som i dag fordeles fra Kultur- og kirke departementet. I den forbindelse er det viktig å se mulighetene i sammenheng med virkemiddelapparatet i Nærings og handelsdepartementet og Kommunal- og regionaldepartementet.

Vi må evne å se at kulturnæringer og tradisjonelle næringer kan tilføre hverandre verdi. Et samarbeid mellom kultur og næring forutsetter innsikt, toleranse og nysgjerrighet – fremfor den tradisjonelle silotenkningen som fortsatt preger næringslivet, kunnskapsmiljøene, kulturen og offentlig sektor. Ved å ta i bruk kultur som en nødvendig innsatsfaktor i samfunns- og næringsutviklingen vil vi skape nye mulighetsrom for et vekstkraftig og mer robust Nord-Norge. Vi må sørge for at det finnes attraktive steder og regioner som tiltrekker seg mennesker med ulike interesser og ferdigheter. Kampen om den menneskelige kapitalen – talentene – kommer til å være svært viktig de nærmeste årene. (Hans Olav Karde, SpareBank 1 Nord-Norge)

Det er imidlertid flere problemstillinger knyttet til eksisterende ressurser for satsing på kulturbasert næring/opplevelsesindustrien. Midlene er ikke automatisk tilgjengelig for aktører på kultursida, noe som tvinger fram en ny måte å bruke næringsmidler på. Også i sammenheng med og innen turistnæringen kreves det fornying av satsingsområde og ressursbruk.

Nordområdene er denne regjeringens viktigste satsingsområde og Fylkesrådet i Troms har nedsatt et eget nordområdeforum. Det ligger enorme muligheter for verdiskaping i Nord. Det er umulig å få det til, uten en sterk satsing på kultur. Kulturdimensjonen er grunnleggende for et godt samfunn, og for et demokrati. Kunstuttrykk er også en vesentlig del av ytringsfriheten, og da må vi gi våre unge filmskapere mulighet til å leve og utvikle sin kunst også her.

Det er viktig å se på de mulighetene som ligger innenfor det etablerte internasjonale filmsamarbeidet. Troms fylkeskommune har nylig inngått en avtale med Norbotten Läns Landssting. I avtalen inngår samarbeid om film. Det ligger også muligheter i Barents-regionen og på Nordkalotten.

Utdanning/ kompetanseområdet

Det er viktig å se på utdanning innenfor alle kunstformene gjennom det trettenårige skoleløpet til høgskoleutdanning. En høyere kunstutdanning vil sørge for at det kommer

nye, sterke impulser og ressurser til regionen. Det vil gjøre det attraktivt for talenter å bli, og å komme tilbake for de som har reist ut.

En høyere utdanning i visuell kunst ved Høyskolen i Tromsø er under etablering. Det er viktig at det etableres et nært samarbeid mellom høyskolen, filmbransjen og filmsenteret, slik at den utdanningen som tilbys bidrar til å styrke filmmiljøene i nord. Troms fylkeskommune vil gjennom den samarbeidsavtalen vi har med høyskolen bidra til at utdanningen får den viktige rollen den skal ha i forhold til filmutviklingen i landsdelen.

På kompetanseområdet vil virksomheten ved Nordnorsk Filmsenter, FilmCamp, Høyskolen i Tromsø og Universitetet i Tromsø gripe inn i hverandre. Det er derfor helt nødvendig med et samarbeid som fokuserer på at man har en god ansvars- og rollefordeling, og at man forsøker å komplettere og utfylle hverandre på en god måte.

Universitetet i Tromsø har blant annet utdanning i visuelle kulturstudier, og Høyskolen i Tromsø har også hatt en viktig rolle ved å gi kurs for lærere som jobber med film i grunnskolen og i videregående skole. Det er tatt initiativ til å få etablert filmfaglig utdanning ved videregående skole.

Tromsø Internasjonale Filmfestival

Tromsø Internasjonale Filmfestival (TIFF) må inn på statsbudsjettet.

TIFF blir lagt merke til av de norske filmfestivalene da den hele tiden har satset smalt (hovedsak spillefilmer som ellers ikke er tilgjengelig for det norske kinopublikummet) og holdt på den linja siden oppstart i 1991. TIFF er også anerkjent internasjonalt og har hvert år besøk av internasjonale gjester. Den er Norges største filmfestival (målt i antall kino besøk 44 804 i 2006), Norges femte største kulturarrangement og landsdelens største kulturarrangement målt i besøk. TIFF har betydning for å styrke filmopplevelsene.

Filmfestivalen har de to – tre siste årene sett en betydelig økning av kunstneriske kortfilmer til sideprogrammet *Film fra Nord* – et regionalt kort- og dokumentarfilm programmet (norsk, finsk, svensk, russisk og canadisk). Dette grunnet den sterkt økende filminteressen blant unge, som igjen har gitt oss et gryende nytt film miljø i Tromsø og rundt Tvibit med de unge filmskaperne. De har fått sin utdannelse på Nordland Kunst- og filmskole, Kabelvåg, Lillehammer, England, osv. Det er prestisje å få vist filmen på festivalen. Filmfestivalen har en betydning og er en inspirasjonskilde for ungdom som er interessert i å se film og i å lage film. Filmfestivalen har i flere år hatt samarbeid med Tvibit og Nordisk Ungdoms Filmfestival og ser et stort utviklingspotensiale her.

Filmhuset Verdensteatret

Prosjektet styres av Tromsø Internasjonale Filmfestival (TIFF).

Filmhuset Verdensteatret i Tromsø tar sikte på å bli et kompetansesenter for filmformidling. I et regionalt og nasjonalt perspektiv representerer dette prosjektet noe helt nytt. Filmhuset Verdensteatret vil kombinere det museale, kinobygget som kulturminne, med en framtidsrettet profil knyttet til den store framveksten av nye talenter i landsdelen. Det skal være en kulturkino for hele landsdelen, et hjem for filmorganisasjoner og -institusjoner og en arena for utvikling av nye filmprosjekter og opplæring av nye filmskaperne. Pr. i dag leier TIFF ut til bl.a. Nordnorsk Filmsenters gjestekontor og en filmprodusent.

TIFF har tatt et initiativ til å få et Cinematek lagt til Verdensteatert. I Norge er det Cinematek i Oslo, Bergen og Trondheim og de mottar en halv million i statsstøtte.

Barn og unge

Fylkesrådet ønsker særlig å satse på unge, uetablerte filmskapere og har satt av prosjektmidler for budsjettåret 2006. Troms fylkeskommune bidrar med støtte til Nordisk Ungdoms Filmfestival (NUFF) og Filmfangstprosjektet. I tillegg gjøres det et grunnarbeid ved satsing på film i Den kulturelle skolesekken.

Filmhuset Tvibit i Tromsø er en betydelig ressurs og har en forgangsrolle innenfor filmarbeid blant ungdom i Troms. Tvibit er initiativtaker og medaktør i en rekke tiltak som film i Den kulturelle skolesekken, Filmfangst, Paraplyen, regionalefilmkurs, Nordisk Ungdoms Filmfestival (NUFF) og Bittelitt for å nevne noen. Ungdommens Hus i Harstad, Pl@stelin@, er under oppbygging og henter inspirasjon fra Tvibit.

NUFF er et arrangement som ungdommer fra Ungdomshuset Tvibit planlegger og gjennomfører. Filminteressert ungdom fra hele Norden og Nordvest-Russland samles for filmvisninger og workshop ledet av nordiske filmskapere. Filmfangstprosjektet startet opp desember 2003 for å lage den første helaftens spillefilm av og med ungdommer. Filmfangst følges opp av profesjonelle filmskapere gjennom hele prosessen fra manus til ferdig produksjon og salg. Målet for prosessen er en filminnspilling med en ferdig film som sluttprodukt.

En større satsing på film i Den kulturelle skolesekken viser allerede et stort behov for utvikling av nye formidlingstilbud innen filmområdet. Filmsenteret og Tvibit vil i den sammenheng være en viktig ressurs og samarbeidspart for å stimulere til utvikling av nye prosjekter i samarbeid med regionale filmskapere, samt kvalitetssikring av disse.

Fylkesrådet ønsker å vektlegger følgende:

1. Det søkes å etablere et regionalt filmfond av spillefilm og TV-produksjoner i Troms etter at RDA-midlene faller bort i 2007. Det forutsettes en statlig medfinansiering på samme vilkår som for de andre regionale filmfondene. Prinsippet med inntil 50% synes å være fulgt de siste par år, bl.a. i forhold til de regionale filmtiltakene Film3/ Lillehammer og FUZZ/ Bergen. Den regionale støtten har utløst en tilsvarende statlig støtte til produksjon og strukturell utvikling og aktivitet.
2. Fylkesrådet finner det vanskelig å gå inn på en diskusjon om antall regioner, men dersom det er rom for kun et begrenset antall filmfond for toppfinansiering av spillefilm i Norge, må ett av fondene omfatte vår region. Det må legges vekt på en vurdering av en regions potensiale knyttet til filmproduksjon, herunder eksisterende filmmiljø, produsenter og næringsstruktur innen relevante bransjer og en målretta utvikling av nødvendig kompetanse og infrastruktur. I tillegg må det ligge en forutsetning om regionens vilje til økonomisk satsing. Regionens etableringen av FilmCamp er en satsing som innfrir de nødvendige kriterier i denne sammenheng etter Fylkesrådets mening.
3. FilmCamp må sikres nasjonal støtte til strukturell utvikling (tilrettelegging/ fasiliteter/ markedsføring).
4. Økt støtte til produksjon av kort- og dokumentarfilm (Nordnorsk Filmsenter AS)

5. Vedtekter for og organisasjonsmodellen ved Nordnorsk Filmsenter må gjennomgås.
6. Det er viktig å understreke at den regionale filmsatsingen på henholdsvis kort- og dokumentar (Nordnorsk Filmsenter AS) og fonds- og infrastrukturtiltak for spillefilm- og TV-drama-produksjon (FilmCamp AS) må samordnes i en helhetlig filmsatsing.
7. Etablering av en filmkommisjon for landsdelen som knyttes opp mot aktiviteten i dag.
8. Regelverket i Norsk Filmfond må gjennomgås og tilrettelegges for å støtte opp under den regionale utviklinga.
9. Utviklingen av filmkompetansen i landsdelen må samordnes. FilmCamp, Nordnorsk Filmsenter, Nordland kunst- og filmskole, Høgskole og Universitet, samt den kommende utdanningen for visuell kunst har ulike roller i denne sammenheng.
10. Tromsø Internasjonale Filmfestival må inn på statsbudsjettet.
11. Det er behov for en opprydding i statsbudsjettet. I dag overføres de statlige midlene til regional filmsatsing fra tre forskjellige poster i statsbudsjettet. Det gjør det vanskelig å få et klart bilde av strategi og mål og kunne skille mellom hva som er tilskudd til drift og til produksjon. Videre må de regionalefilmsentrene samles under samme post.
12. De regionale fonds- og infrastrukturtiltakene for spillefilm og TV-drama-produksjon må få sin egen post på budsjettet.